

ŞİDDETSİZ BİR YAŞAMA ÇAĞRI ÇALIŞTAY RAPORU

İnsanlık tarihi; yüzyıllardır talan ve sömürü ile karşı karşıya kalmıştır. Uygarlık tarihi boyunca yaşanan tüm sömürü biçimleri, eşitsizlikler, militarizm, faşizm, kadının köleleştirilmesi aynı ataerkil kapitalist sistemin sonuçlarıdır. Yaşadığımız çağda belirginleşen ekolojik kriz de kapitalist sistemin doğayı ve emeği meta olarak görüp piyasalaştırmasından kaynaklanmaktadır. Ekolojik krize bağlı olarak ortaya çıkan iklim, gıda ve toplumsal krizler yaşamı daha fazla zorlaştırmakta ve sınıfsal farklılıkları daha da derinleştirmektedir. Sonuç olarak, tüm bu krizlerden en fazla etkilenenler de yine toplumun hassas grupları olan yoksullar, göç ettirilmeye mecbur bırakılanlar, kadınlar ve çocuklar olmaktadır.

İlkel-komünal toplumlarda kadınlar, her yeni bireyin bebeklik döneminden itibaren gereksinimlerinin karşılanması ve birey haline gelmesi sürecinde gösterdikleri duyarlılıkla, ekonomik faaliyetlerin planlanması ve sürdürülmesinde öncelikli olarak inisiyatif almışlardır. İnsanlık tarihinin çok uzun bir dönemi boyunca kadın bakış açısının belirleyici olduğu bu anlayış sayesinde topluluklar, ekosistemlerin bir bileşeni olarak birbirleriyle ya da diğer türlerle rekabet

etmek yerine, ancak bir arada olurlarsa var olabilecekleri bilinciyle uyum içinde yaşamışlar ve bir bütün olarak varlığa saygı duymuşlardır.

Kadın öncülüğünde var olan komünal yaşam döneminde emeğe, doğaya; her bireyin gereksinimleri ve karar alma süreçlerine katılımına önem veren demokratik anlayış vardı. Doğayı kendilerinden ayrı, kullanılacak bir meta olarak algılamadılar. Kendilerini ve kendilerine ait hissettikleri doğayı gözlemleyerek edindikleri bilgiyi, toplumsal ihtiyaçların daha kolay karşılanabilmesi için kullanarak bitki ve hayvanları evcilleştirdiler.

Organik toplum içerisinde ki bölünmeler, yaşlıların gençler üzerinde, erkeklerin kadınlar üzerinde, şamanların din kurumu dışında kalan toplum üzerinde akabinde bir sınıfın bir sınıf üzerinde ve son olarak devlet kurumlarının tüm toplum üzerinde gitgide artan bir otorite kurmasına yol açtı.

Erkek toplumsal yapıyı şekillendirerek kendine iktidar alanı yaratıp, kadınları toplumsal alandan dışlamıştır. Erkekler-kadınlar arasında aynı zamanda toplum-doğa arasında düşündüğümüzden daha yüksek düzeyde olan eşitlik düzeyi bozulmuş, doğa ve kadın sömürüsü ortaya çıkmıştır.

İnsanın insan üzerinde kurmaya başladığı tahakküm anlayışı, insanın doğa üzerinde tahakküm kurmasına yol açmış, tekelleşme ve mülkiyetçilik anlayışı doğanın sömürülmesi ve fethedilmesi gereken alan olarak belirlenmesine yol açmıştır. Kısacası toplumdaki en moleküler ilişkiler ve hiyerarşi biçimleri doğaya yansımış ve doğanın sömürülmesi şiddetlenmiştir.

Sınıflı uygarlığın her aşamasında toplum sınıflar arası çatışmalara göre şekillenmiş ve dönüşüm bu sınıflı mücadeleyle beraber şekillenmiştir.

Bin yıllar önce başlayan eşitsizlik biçimleri kapitalizmle birlikte yeni anlamlar kazanmıştır. Kapitalist üretim biçimi, üretim sürecinde kadın emeğini çoğunlukla niteliksizlik, güvencesizlik ve ucuz emeğe mahkûm ederek, erkek egemenliğini kendi kâr maksimizasyonuna entegre etmiştir. Dahası, emeğin yeniden üretim sürecinde, bakım, büyütme, iyileştirme, hijyeni sağlama, doyurma, tasarruf etme gibi bakım emeğinin türlü kollarında kadınlar ezilme ve sömürü ilişkileri içindedir. Kadın emeği, yeniden üretim sürecinin maliyetini düşürürken, sermaye sınıfı aradığı düşük maliyetli emek kaynaklarını ya da işçileri kolayca bulabilecektir.

Bugün, dünyada olduğu gibi Türkiye’de de gerici, piyasacı ve toplumsal cinsiyet eşitsizliğinden kaynaklanan saldırıların doğrudan hedefleri arasında yer alan kadınlar, eşitsiz çalışma koşulları, ev içi emek ve bakım emeğinin sömürülmesi, eğitim ve sağlık hizmetlerinden yararlanma haklarının gasp edilmesi, kadın cinayetleri, taciz, tecavüz ve istismarla, çocuk yaşta evlilik ile karşı karşıyadır.

Hem emek sürecindeki cinsiyetçi eşitsizlikler hem de emeğin yeniden üretim sürecindeki eşitsizlik ve iş bölümü, kapitalizm aracılığıyla var olmuştur.

Neoliberalizmin sömürücü politikaları ile kadın düşmanlığı ve erkek egemenliği arasında paralel bir ilişki vardır. Neoliberalizm esnek istihdam, güvencesiz çalışma, emeğin niteliksizleşmesi ve taşeronlaşmayı hayata geçirdikçe, emek sürecine daha fazla kadın çekilmiş, tüm bunlara eşlik eden cinsiyetçi politikalar da kadınların yoğunlaştığı emeği disipline etmenin araçları haline dönüşmüştür. Tüm dünyada otoriter faşizan rejimlerin yükselişi ve kadın düşmanlığının artışı bu bağlamda değerlendirilmektedir.

Neoliberalizmin modernleşmeyle harmanlanması ve artan işgücü ihtiyacı, kadına kamusal alanda var olması için bir fırsat yaratmış olsa da kurumlar toplumsal cinsiyet eşitsizliği ekseninde şekillendirilerek erkeğe öncelik vermektedir. Dolayısıyla günümüz toplumlarında kadınların kamusal alanda giderek daha fazla yer aldığı durumu sayısal bir veriden ibarettir.

Kurumlar her ne kadar cinsiyetten arınmış olarak gözükse de aslında toplumsal cinsiyet rollerine göre şekillenmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet rollerindeki eşitsizlikler kurumsal yapılarda yeniden üretilmekte ve yaygınlaştırılmaktadır. Bu kurumlara içkin olan toplumsal cinsiyet rolleri ideolojisi ise doğal hale dönüştürüldüğünden ötürü işleyiş çok etkili fakat aynı zamanda görünmez bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Cinsiyetli kurumlar terimi toplumsal cinsiyetin bütün süreçle, pratikler, semboller ve ideolojilerde; hukuk, ekonomi, din, akademi gibi bütün alanlarda varlığını koruması, yeniden üretmesi ve yaygınlaştırması anlamına gelmektedir. Bu alanlar çoğunlukla tarihsel olarak erkekler tarafından geliştirilmiş ve erkeklerin iktidar olduğu kurumlar olarak tanımlanmaktadır. Ayrıca bu kurumlar erkeklerin varlığı ile tanımlanırken, kadınların da yokluğu ile tanımlanan bir şekilde inşa edilmektedir.

Kamusal yaşamdaki meslek etiği salt akılcılığın erkeğe atfedildiği bir dinamizm ekseninde şekillenmektedir. Toplumsal cinsiyet rolleri erkeği kamusal, kadını ise özel alan diye tanımladığımız ev içinde konumlandırmaktadır. Bu nedenle erkek, emeğin üretildiği piyasa ilişkileri içerisinde “ekmek kazanan” konumunda yer alırken; kadın ise ev ilişkileri içerisinde emeğin yeniden üretildiği alana sıkıştırılır. Kadınlar kurumlarda genelde cinsiyet özelde ise anneliği üzerinden ayrımcı pratiklere maruz kalmaktadır. Kurumlarda kadınların anne olarak görülmelerinden kaynaklı sembolize edilmiş cinsiyetçi anlayış hakimdir. Sembolik olarak yapılan şiddetin daha az görünür olması aslında cinsiyetçiliğin en tehlikelidir. Kurumların hiyerarşik yapılanması ise erkeği üst, kadını ise aşağı statüye konumlamaktadır. Çünkü kamusal-özel alan düalizminde erkek kamusal, kadın ise özel alanla eşleştirilmiştir.

Kadınların iş hayatında cam tavan engelini geçtikçe kendilerini daha güvencesiz yöneticilik konumlarında bulma olasılığı erkeklere göre daha fazladır. Bu durum literatürde cam uçurum olarak adlandırılmaktadır. “Cam uçurum” durumunda erkek yöneticiler başarısız olsalar dahi yöneticilik

pozisyonlarına devam ederken, kadınlar ise bu uçurumdan atılmaktadır. Kadınlar kötü zamanlarda yönetici pozisyonlara getirilerek “kadından yönetici olmaz ”algısı yaratılmaktadır.

Okul ve akademi sadece derslerin toplamından oluşan müfredat kurumları değildir. Okul ve üniversiteler hem “sınıflandırılmış hem de cinsiyetlendirilmiş, yani gözden çıkarılan bedenlerin üretim alanlarıdır ve egemen ideolojinin enstrümanı haline kolayca dönüşebilmektedirler. Bu kurumların sahip olduğu kurumsal habitus egemen ideolojiye ve patriarkaya göre değil, toplumsal cinsiyet eşitliğini, demokratik, ekolojik, özgürlükçü bir yaşamı referans alarak şekillenmelidir. Hegemonik süreçleri içerisinde barındıran, egemen sınıf habitusunun taşıyıcısı olan, belirli bir ideoloji çerçevesinde şekillenen ve bu açıdan kapitalist üretim ilişkilerini sürdüren okul ve üniversitelerden binlerce eğitim emekçisi ve akademisyen arkadaşımız ihraç edildi.

Türkiye’de sendikalar genelde erkeklerin egemenlik ve denetiminde kurumlardır, dolayısıyla erkeklik kültürünün yeniden önem kazanmasına neden olan ve kadın emekçilerin sorunlarına uzak yerlere kolayca dönüşebilmektedirler. Bu anlamda KESK’e bağlı sendikalar diğer sendika ve konfederasyonlardan kadınların yürüttüğü mücadele neticesinde farklılaşabiliyor. Fakat kadınlar KESK gibi bir konfederasyonda bile kadınlık kültürünü erkeklik kültürüyle eşdeğer hale getirmek için varoluş mücadelesi yürütmektedirler.

İktidarla ilişkili olan sözcüklerin KESK gibi hiyerarşik olmayan yapılarda kullanılması da bir sorundur. Söylemler hiçbir zaman nötr değildir; belli anlamlara ve anlam sistemlerine bilimsel meşruiyet kazandırmaktadırlar. İktidarla ilişkili olan sözcüklerin hiyerarşik olmayan yapılarda kullanılması, önemsiz gibi görünen günlük söylem ve davranışlar her alanda kadınlar açısından soğuk bir iklim oluşumuna neden olmaktadır. Foucault’ya göre iktidar, işleyişi bakımından sadece bireysel ya da kolektif taraflar arasındaki bir ilişki değil; bazılarının başkaları üzerindeki eylem kipi olarak da görülmelidir. Yani iktidar söylem aracılığıyla kazanılan bir güçtür. Ayrıca iktidar sadece egemenler ve halklar arasında makro düzeyde aktif değil, merkezileşmemiştir, her yerde aktiftir, özellikle kadın ve erkek arasındaki ilişkide daha fazla aktiftir. Söylem, teorik bir oluşum olduğu kadar, düzenlenmiş toplumsal bir pratik olarak da ele alındığını göz önünde bulundurarak KESK’te eşitlikçi söylemler inşa etmeliyiz.

Üniversitelerde yer alan erkek akademisyenler ve KESK’te yürütme kurullarında yer alan erkekler kendilerini toplumdaki diğer erkelerden soyutlayarak, ayrıcalıklı bir erkelik kimliği kazanmaya çalışırlar ve bu erkek tipine göre cinsiyetçilik entelektüel, mücadelecü ve sınıf bilinci olan bu erkeklere ait değil, akademi ya da sendika dışındaki erkelere aittir. Böyle bir düşünce yapısı cinsiyetçiliğin sistemsel yönünün göz ardı edilmesine neden olmaktadır. KESK merkez yürütme kuruluna göre cinsiyetçiliği yıkmış olsa da özeldede yani şubeler bazında cinsiyetçiliği yıkamamıştır.

Joan Acker kurumlarda toplumsal cinsiyete dayalı sosyal yapılanmanın

1. Toplumsal cinsiyetlendirilmiş işbölümü,
2. Toplumsal cinsiyetlendirilmiş semboller,
3. Toplumsal cinsiyetlendirilmiş işyeri etkileşimi,
4. Toplumsal cinsiyetlendirilmiş bireysel kimlik,
5. Toplumsal cinsiyetlendirilmiş örgütlenme mantığı olmak üzere birbiriyle etkileşim içerisinde olan beş farklı süreçte gerçekleştiğini öne sürmektedir.

Dünya sağlık örgütü sağlığı beden ve ruhen tam bir iyilik hali olarak tanımlamıştır. Sağlıksızlığı yaratan etkenler değerlendirildiğinde ise sadece fiziki veya biyolojik hastalık durumları değil psikolojik rahatsızlıklar, yaşam şartlarının oluşturduğu ağır stres ve kaygı durumları da önemli oranda karşımıza çıkmaktadır. Yaşadığımız koşullarda kadınlar hangi meslekten hangi sınıftan olursa olsun çok farklı şekillerde şiddete maruz bırakılmaktalar. 2002’de DSÖ “Kadına Yönelik Şiddeti bir sağlık sorunu olarak tanımlamıştır. Başta kadın olmak üzere Sağlık çalışanlarının karşılaştığı şiddet olayları gün geçtikçe artmaktadır. İki yıl önce başlayan COVID-19 pandemisi milyonlarca vaka ve ölüme neden olan bir halk sağlığı sorunu olmasının yanı sıra sağlık emekçilerinin yaşam ve çalışma koşullarında alışılmadık değişikliklere neden olmuş ve sağlık sektöründeki çalışma koşullarını daha da ağırlaştırmıştır. Sağlık çalışanları, pandemiden kaynaklı hizmet yükünü karşılayabilmek için daha uzun sürelerle çalışmak zorunda kalmışlardır. Bu zorlu çalışma koşullarına rağmen, iktidar tarafından bilimsel bir pandemi politikası izlenmemiş ve siyasi kazanım elde etme amacıyla algı oluşturularak pandemiyle mücadele sağlık emekçilerine ve halka yüklenmiştir. Dahası sağlık emekçilerinin emeklerinin karşılığı da verilmemiş ve sağlık emekçileri şiddetin her türüne maruz kalmıştır.

Sağlık kurumları sağlık personellerinin çok farklı kesimler ile yakın temas kurduğu yerlerdir. Bu yakın temasa hastalık durumlarının getirdiği duygusal yükler de eklenince, şiddet ile karşılaşma oranı artmaktadır. Sağlık sektöründe, özellikle kadın çalışanlar olmak üzere, sağlık çalışanlarının karşılaştığı şiddet olayları her gün artmaktadır. Bu nedenle sağlık hizmetlerine yönelik şiddet ile mücadele konusu günümüzde gittikçe artan bir önem kazanmakta ve sağlık çalışanlarının şiddet açısından risk altında olduğu gerçeği kabul görmektedir. Buna rağmen şiddetin çözümü noktasında yetkililer tarafından yeterli önlemler alınmamakta ve işte, evde, okulda ve sokakta maruz kaldığımız şiddet hayatımızı en derinlikli etkileyen olgulardan biri haline gelmiştir. Dünyadaki işyeri şiddetinin yaklaşık dörtte biri sağlık sektöründe meydana geldiği ve bunun sağlık sektöründe istihdam edilen kadınlara daha çok yansıdığı göz önüne alınırsa, ısrarla sağlıkta şiddet yasasının çıkarılmaması iktidarın sağlık sistemine bakış açısını da göstermektedir.

AKP rejiminin kadın düşmanı politikaları kamusal hayattan tutun özel alana varana kadar yayılmaktadır. Kamuoyunda uzun bir süredir gündemde olan, OHAL uygulamaları ve devamında

covid-19 pandemisi ile cezaevlerinde tecrit ve hak ihlallerinin en üst düzeyde yaşandığı bir dönemden geçiyoruz. Cezaevleri AKP MHP iktidarının uyguladığı mutlak ve hukuksuz tecrit politikaları neticesinde birer ölüm evlerine dönüşmüştür. Haliyle geçmişten bugüne olduğu gibi cezaevleri hak ihlalleri, darp, kötü muamelelerinin odağı haline gelmekten öteye gidememiştir.

Her alanda sistemin her türlü baskı ve zor aygıtlarıyla mücadele eden kadınları pasifleştirme ve etkisizleştirme politikası karşımıza çıkmaktadır. Yaşamın her alanında olduğu gibi cezaevlerinde de kadın tutsakların yaşadığı sistematik işkence, taciz ve tecavüz her geçen gün artmaktadır. Garibe Gezer tutuklu bulunduğu 1 nolu kandıra cezaevinde işkenceye, tecavüze ve cinsel şiddete maruz kalmış; kendisine yaşatılan haksızlıkların hesabını sorulması için adalet arayışına girmişti. Ancak, Garibe'yi tam tecrit ceza infaz sistemi ve fiziki cinsel saldırılar neticesinde şüpheli bir şekilde kaybettik. Cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ile tutsaklar bile bile ölüme sürüklenmektedir. Nitekim son dönemde cezaevlerinde sayısızca cenaze çıkmıştır.

Uluslararası sözleşmeler ve ilkeler çerçevesinde, cezaevindeki tutuklu ve hükümlüler, yasal statülerine bakılmaksızın, aynı kalite ve standartta tıbbi bakıma eşit erişim hakkına sahiptir. Ancak geçmişten bugüne yeterince tedavi edilmeyen hasta tutsakların Pandemi gerekçesi ile tedavi edilmediği gerçeği ile karşı karşıyayız.5275 sayılı ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı hakkında kanunun hapis cezasının infazının hastalık nedeniyle ertelenmesi başlıklı maddesi “maruz kaldığı bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyen kişiler için hüküm iyileşinceye kadar bırakılabilir.” denilmektedir. Adli tıp kurumu politik yaklaşımları ile en ağır hasta tutsaklara bile cezaevinde kalabilir raporu vermektedir. Aysel Tuğluk milletvekili kimliği ile yaptığı düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamındaki konuşmaları nedeniyle yargılandı ve yıllardan bu yana cezaevinde. Yetkili yerel sağlık kurumları tarafından Aysel Tuğluk'un cezaevinde yaşayamayacağı yönünde görüş bildirmesi ve ağır hastalığına rağmen adli tıp kurumu bir kez daha cezaevinde kalabilir raporu verdi. Birçok hasta mahpus için adli tıp kurumları cezaevinde kalabilir raporu vermekte. Adli tıp kurumları politik Saikler ile değil bilim etiğine uygun hareket etmelidir. Mahpuslar yaşadıkları sağlık sorunları nedeniyle hastaneye gittikten sonra, Özellikle hastane dönüşlerinde karantina odalarında 15 gün bekletilmektedir. Bu hal var olan hastalıkları derinleştirmektedir. Açıkça belirtmek gerekir ki karantina odaları fiziksel, ruhsal, duysal, psikolojik ve politik ihtiyaçlara cevap olamamakta, aksine bir tecrit hali yaşatmaktadır. Bu haliyle cezaevleri tamamen sağlıklı olma halinden uzaklaşmıştır. Yine kötü uygulanan hastane sevkleri, kelepçeli muayene, eksik-yetersiz tedaviler, ilaç temininde yaşanan zorluklar, revirde doktor bulamamak yaşanan başlıca sorunlardır.

Dolayısıyla toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak için ekonomik, politik ve ideolojik mücadelenin bir arada verilmesi gerekir.

Bilindiği gibi, demokrasinin temel unsurlarından olan eşit temsil, eş başkanlığın yaşama geçirilememesi, bir kadın erkek eşitsizliği sorunu olmasının ötesinde, aynı zamanda bir demokrasi sorunudur. Ancak, demokrasi tüm siyasal tartışmaların odak noktasını oluşturduğu halde, kadınların eksik temsili konusunda gözardı edilmekte, kadınsız demokrasi doğal karşılanmaktadır.

Günümüzde birçok alanda kadınlar eğitim, meslek seçimi, çalışma koşulları açısından daha iyi konumda olsalar da, siyaset alanı erkekler tarafından gasp edilmiş bir alan olarak varlık göstermektedir.

Bir ülkede karar alma süreçlerinde nüfusun yarısı temsil edilemiyorsa, o ülkede alınan kararların demokratik ve çoğulcu olduğundan söz edebilmek mümkün değildir. Bu bakımdan, hem demokratik yaşamın güçlendirilmesi hem de cinsiyete dayalı eşitsizliklerin kaldırılmasında daha etkin olunabilmesi için kadınların siyasette eşit oranda yer alması gerekmektedir.

Her ne kadar eksik temsilin nedenleri; toplumsal ve kültürel yapı, siyasal sistem ve partilerin yapısı; eğitim; ekonomik nedenler” olarak gösterilse de, bütün bunların temelini tarih boyunca süregelen erkek egemen bakış açısının oluşturduğu sistem oluşturmaktadır. Ülkemizde 1934 yılından bu yana 23 genel seçim yapıldı. Toplam 11 bin 385 milletvekili Meclis'te görev yaptı. Bugüne kadar olan kadın milletvekili sayısı 598 yani sadece yüzde 5 oranında temsil edildik. Oysa Türkiye'de kadınlar büyük bir mücadeleyle 5 Aralık 1934 tarihinde seçme ve seçilme hakkını kazandı. 1935 yılında gerçekleşen seçimlerde kadınlar akın akın sandıklara koştu, o yıl 17 kadın milletvekili Meclis'e girdi. 1936 yılında yapılan ara seçimle birlikte kadın milletvekili sayısı 18'e yükseldi. Parlamentoda kadın temsil oranı açısından dünyada ikinci sırada yer alıyorduk. Aradan 87 yıl geçti ve ülkemiz Birleşmiş Milletler Kadın Birimi ve Parlamentolar Arası Birlik tarafından hazırlanan rapora göre, 129.sıraya geriledi. Bu gerilemenin nedeni, kadınların başarısızlığı ya da parlamentoda temsil edilmek istememeleri değil; uygulanan politikalarıdır.

Bilindiği gibi, İnsan Hakları Bildirgelerinde, Anayasalarda herkes için eşit haklar ilkesi kabul edildiği halde, insanların toplumsal konumları yüzyıllardır erkek egemen ideoloji tarafından biçimlendirildiğinden, kadın erkek eşitsizliği günümüzde de farklı alanlarda ve boyutlarda sürmektedir. Siyasal yaşam ise dünyada ve ülkemizde kadın erkek eşitsizliğinin en belirgin olarak görüldüğü alandır. Erkeği “güçlü – akıllı - yöneten”, kadını “güçsüz, duygusal - korunması gereken – yönetilen” olarak gören erkek egemen zihniyet, kadınların siyasete katılımının önünde aşılması zor bir engel oluşturmaya devam etmektedir. Eşbaşkanlık uygulamasıyla birlikte belediyeler bünyesinde açılan kadın kurumları başta olmak üzere binlerce kadın belediyelerin farklı kademelerinde yer almaya başlamıştır. Bu katılım çok sayıda kadın kazanımını beraberinde getirmiştir. Kadın belediyeciliğinin uygulandığı bütün kentlerde toplumsal cinsiyete duyarlı bütçeleme uygulanmıştır. Belediyelerin bünyesinde açılan kadın merkezleri, kadın sığınma evleri ve

Alo Şiddet Hattı gibi mekanizmalarla kadına yönelik şiddetle mücadelede çok önemli çalışmalar yapılmıştır.

Etnisite, sınıf, inanç, cinsel yönelim ve kültürel farklılıklar dolayısıyla ayrımcılığa maruz kalan kadınların egemen erkeklerle “yasa önünde eşit” kabul edilmesi tek başına eşitsizliği sona erdiremeyeceği açıktır. Belediyelerimizde yerelin özgünlüğü göz önüne alınarak farklı din, dil, inanca mensup olan toplulukların hassasiyetleri göz önüne alınmıştır.

Kadına yönelik şiddet politik ve sistemli olduğuna göre bununla mücadelenin de politik ve örgütlü olması gerektiği aşıkardır.

Bunun farkındalığıyla mücadele eden yerel seçimde yüksek oylarla seçilen Mardin Büyük Şehir ve 5 ilçesinin eşbaşkanlarının kayyım atanmasıyla birlikte yargı tacizine maruz kalması gözaltına alınıp tutuklanması yargı tacizinin erkek egemen sistemi sürdürmedeki destek iradesinden başka bir şey değildir. Kayyım halkın iradesinin gasp edilmesidir. Kayyımlar geldikten sonra bütün kadın kurumları kapatılmış, kapatılmayanlar ise işlevsizleştirilmiştir. Bir çok kadın arkadaşımız mobinge maruz kalmış, işten çıkarılmış yada sürgün edilmiştir. KHK larla bir çok kadın arkadaşımız hukuksuz şekilde ihraç edilmiştir. Kadın politikalar daire başkanlıklarına erkekler atanmıştır. Bu da sistemin kadına yönelik düşman politikalarını ve kadınları tüm alanlardan özellikle kurumlardan nasıl uzaklaştırmak istediğini bize göstermiştir. Kadınlar olarak eşbaşkanlık ve eşit temsiliyet mor çizgimizdir diyor ve kadınların yönetimler dahil tüm alanlarda eşit yer alması için mücadelemize devam ediyoruz. Yöntemlerimiz, söylemlerimiz, eylemlerimizi değiştirmek artık acil ve zorunlu. İçinde yaşadığımız ataerkil sistemde hegemonyayı yaratmak isteyenlerin, iktidarlarının değişmezliğine inananların statükonun şekil değiştirmesi ile kendi eşitsiz dünyalarını dayatan siyasette yer alan erkeklerin karşısında eşit, özgür ve adil bir dünya özlemini erkek adalet değil gerçek adalet arayan kadınların taleplerini siyasette daha görünür kılmak için mücadele yürütüyoruz.

Binlerce yıllık eşitsizliğin sona ermesi hem haklarımızın tırpanlanmaması için siyaseti yeniden kurgulayan eşitsizlik, haksızlık ve tahakküme son verecek olanlar biz kadınlardır. Biz kadınlar siyaseti eril siyasetten arındırıp eşit, çoğulcu, katılımcı, demokratik bir siyasete dönüştüreceğiz. Eşit temsiliyet ve eş başkanlık için mücadele etmeye devam edeceğiz.

Erkek egemen sistemle bin yıllardır mücadele eden kadınlar sistemin her türlü faşizan saldırılarına rağmen yılmadan mücadele etmeye devam etmektedir. Dünya genelinde özellikle ülkemizde artan taciz, tecavüz, kadın katliamları kadın kırım boyutuna ulaşmıştır. Buna rağmen iktidarın kadın haklarına saldırıları her geçen gün artırmaktadır. İstanbul sözleşmesinden imzanın

hukuksuz bir şekilde çekilmesi, 6284 sayılı yasada yapılmak istenen değişiklikler ve 6284 sayılı yasanın etkin uygulanmaması, TCK'nın 103.maddesini değiştirerek çocuk istismarcılarına af getirmeye çalışması, 5.Yargı paketiyle çocuğun üstün yararı ilkesini hiçe sayması nafaka hakkına göz dikilmesi, boşanmanın hızlandırılması ve aile arabuluculuğunu kapsayan 6 yargı paketi iktidarın kadın düşmanı politikalarının sonucudur. kadınlara yönelik her türlü şiddeti meşrulaştırarak kadınları susturmaya alanlardan uzaklaştırmaya ve bu şekilde toplumun tamamını mücadelesizleştirmeye çalışmaktadır.

Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunu 8 mart 2021 - 8 mart 2022 tarihleri arasındaki verilerine göre; En az 277 kadın cinayeti ve 247 şüpheli kadın ölümü gerçekleşmiştir. 277 kadın cinayetinde, öldürülen kadınların 33'ünün daha önceden polis ya da savcılığa şikayette bulunduğu ya da koruma kararı olduğu ortaya çıktı. 33 kadın yetkililere başvurduğu halde, yetkililerin görevini yerine getirmemesi sonucu erkek şiddetiyle öldürüldü. İstanbul sözleşmesinden imzanın çekilmesi ve 6284 Sayılı Kanun'un etkin uygulanmamasının ve uygulamayanlarla ilgili caydırıcı yaptırımların olmamasının cinayetlerin artmasında en önemli faktör.

2021-2022 yılında Mardin'de yaşanan kadın cinayetleri çetelesine göre;

Mart ayında Mardin'de yaşayan 25 yaşındaki 1 çocuk annesi Gülbahar Atabay, kardeşi tarafından ateşli silahla öldürüldü. Eskiden evli olduğu erkek tarafından evinde Gülbahar ve ailesinin silahlı saldırıya uğradığı esnada olayın gerçekleştiği öğrenildi.

Haziran ayında bir şüpheli kadın ölümü daha gerçekleşti.

Mardin'de yaşayan 1 çocuk annesi Baran Hesen Raho, Serkan Ö. tarafından ateşli silahla öldürüldü. Serkan Ö.'ye ait evin yakınındaki bir tuvalette cesedi bulunan Raho'nun IŞİD katliamından kaçan Êzidi kadınlardan olduğu öğrenildi.

Mardin'de yaşayan 61 yaşındaki Emine Pulent koronavirüs tedbirleri gerekçesiyle cezaevinden tahliye edilen evli olduğu Abdulkadir Pulent tarafından götürüldüğü üzüm bağında bıçakla boğazı kesilerek öldürüldü.

Kasımda bir şüpheli kadın ölümü daha gerçekleşti

Mardin'de 32 yaşındaki 4 çocuk annesi Cahide Can, evli olduğu Sabri Can tarafından çocuklarının gözü önünde ateşli silahla öldürüldü. Fail, Cahide'ye şiddet uyguladıktan sonra pompalı tüfekle 6 el ateş etti.

Mardin'de 27 yaşındaki Cemile Başçı ve annesi Kadriye Başçı Cemile'nin eskiden evli olduğu Seyfettin Değer tarafından ateşli silahla öldürüldü. Olaydan sonra fail aynı silahla intihar etmeye kalkıştı. Failin boşanmadan önce Cemile'ye şiddet uyguladığı ve 2 kez 15'er gün süreyle uzaklaştırma cezası aldığı belirtildi.

26 yaşındaki Garibe Gezer, Kocaeli de kaldığı kandıra cezaevinde ölü bulundu. İntihar ettiği iddia edilen Garibe, daha önce cezaevinde işkence gördüğünü ve cinsel saldırıya uğradığını söylemişti. Garibe'nin ailesi ve avukatları Garibe'nin ölümünün şüpheli olduğunu, hücre cezasında kendisini asmasının mümkün olmadığını ifade etti.

Mardin'de yeğeni Z.Ç.'ye cinsel istismarda bulunduğu iddia edilen Osman Ç. beraat etti

Felek Dinler, 16 yaşında Mazıdağı Xarok (Atalar) köyünde 6 Mart günü intihar ettiği iddia ediliyor. *2021-2022 yılında Mardin'de yaşanan üniformalı şiddet*; Mardin'de son bir yılda 8 kadın kolluk kuvvetlerinde görevli kişiler tarafından tacize, tecavüze ve cinsel istismara maruz kaldığını belirterek platformumuza başvurmuşlardır. Bu sayı bize ulaşanlar, bize ulaşmayan nice sayılar olduğunu biliyoruz. Üniforma zırhının dokunulmazlığını kullanarak "bana bir şey olmaz" diyenlere verilen bu cesaret erkek devletin özel savaş politikalarıdır. Topraklarımızda son dönemlerde ortaya çıkan fuhuş çetelerinde yer alanların çoğunlukla kolluk kuvvetlerinde çalışanlardan oluşması düşündürücüdür.

Kadınların mücadelesi yüzyıllardır devam etmekte, dünyada ve ülkemizde kadınların ortak mücadelesiyle bir çok kazanıma ulaşmıştır. Ülkemizde bu mücadele ile belirli kazanımlar elde etmek de, bir çoğu 90'lı yıllarda başarıya ulaşmıştır.

Bu kazanımlar;

- Başbakanlığa Bağlı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü,
- Sonrasında Kadından Sorumlu Devlet Bakanlığının kurulması
- Mecliste Kadın-Erkek Eşitliği Komisyonu'nun kurulması
- Medeni Yasa'dan 'Aile reisi erkektir 'ibaresinin çıkarılması ve yasanın eşitlikçi-demokratik aileyi destekleyici şekilde iyileştirilmesi
- Medeni kanununda evlilik sırasında edinilmiş malların eşit paylaşımının kabul edilmesi
- 'Namus 'adı altında işlenen kadın cinayetlerinin Ceza Kanunun'da ağır suç olarak kabul edilmesi,
- İlk Şiddetle mücadele yasa tasarısının (4320) yapılması ve uygulanması için Türkiye çapında kampanyalar (1998 de kabul edildi). 2012 yılında bu yasa değiştirildi, yerine 6284 sayılı yasa getirildi.

Dünya Cinsiyet Eşitliği Mücadelesini takip eden gelişmeler

- Birleşmiş Milletler Kadın tarafından 1961 yıldan buyana düzenlenen Kadının Statüsü Konseyi toplantılarına Türkiye adına katılım
- BM Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi'nin (CEDAW) imzalanması için lobicilik ve uygulanmasının takibi Türkiye 1985 imzaladı
- Halen yürürlükte olan (6284) Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi Kanununun yapılması (2012) yürürlüğe girmiştir

- İstanbul Sözleşmesi'nin hazırlanması sürecinden itibaren izlenmesi ve uygulanmasının takibi

Kadın kazanımlarına saldırı iktidarın uyguladığı politikalarla her geçen gün daha da artmaktadır. 2010 yılında «kadın erkek eşit değildir» söylemiyle birlikte başlayan söylemler; Kadınlarla ilgili bakanlığın adının Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı olarak değiştirilmesi, 2012 yılında kürtajın yasaklanmak istenmesi, Kadınları itaatkar ev hizmetçileri, kuluçka makineleri gibi gören zihniyetin kurduğu söylemlerin artması (kadın dediğin çocuk bakmalı, en kutsal iş annelik, kadın dediğin sokak da sesli kahkaha atmaz, kadın dediğin erkeği yoldan çıkaracak şekilde giyinmez, kadın örgütlerine cibilliyetsiz denilmesi vb.) kadınların yasal ve kurumsal kazanımlarına karşı kampanyalar, TBMM Boşanma Komisyonu Taslak Raporu ile fiili bir hükümet programına dönüşmesiyle devam etmiştir. Ardından, Medeni yasaya karşı söylemler hızlandı. (Aile reisliği geri getirilsin, çocukların velayeti babaya verilsin, ev içi emek nedeniyle evlilik içinde edinilen malların eşit paylaşımından vazgeçilsin), Dini nikahtan önce belediye nikahının yapılması zorunluluğunun fiilen kaldırılması, Müftülük nikahının yasalaşması ile Medeni Yasanın fiilen aşındırılması ve 5.Yargı paketinde yer alan kişisel görüşme ile ilgili maddelerden ötürü çocuğun üstün yararını ilkesinin hiçe sayılması ve 2016 yılında ilk kez ortaya atılan TCK 103 çocuk istismarının affi tasarısı ile evlenme yaşının fiilen 12 ye düşürülmek istenmesi kadınların mücadelesi ile iptal edilmiştir. Fakat ısıtılıp ısıtılıp tekrar gündeme getirilmektedir. 6. yargı paketi yasalaşırsa; Boşanma sonucunda bağlanan yoksulluk nafakası evlilik süresine bağlı olarak 5-7 yıl olacak. 30-40 yıllık evliliklerde bile en çok 12 yıl olarak sınırlandırılacaktır. Boşanma davalarını hızlandırıyoruz diyerek, erkekler hemen boşanma kararı alacaktır. Kadının ve çocukların nafakası, velayetin kimde olacağı, kadının tazminatı, evlilik içerisinde edinilen malların paylaşımı, nafaka vb. diğer alacakları yıllar süren davaların sonucuna bırakılacaktır. Medeni yasadaki haklarımız parça parça ortadan kaldırılacak. boşanma erkekler için adeta “boş ol” “boş ol” “boş ol” diyerek gerçekleşir gibi kolaylaşacaktır. Ekonomik olarak erkeğe bağımlı kılınmış kadınlar, sokağa atılacakları korkusuyla, yokluk ve yoksulluk içinde kalmamak için şiddet dolu evliliklere mahkum edilecektir. Son yayınlanan kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik reform paketinde kravat indirimine son verilecek, cezalar artırılabilecek, ısrarlı takip suç sayılacak gibi söylemler tamamen içi boş söylemlerdir. İstanbul sözleşmesinde de geçtiği gibi kadına yönelik şiddette keyfi indirimler kabul edilemez. ısrarlı takip TCK 96 madde de eziyet başlığı altında belirtilmiş ve cezası 2 yıldan 5 yıl olduğu belirtilmiştir. Fakat ısrarlı takip için son açıklanan reform paketinde 6 aydan 2 yıla kadar cezası olacak söylemi aslında iktidarın kadınların gözünü boyamak için içi boş reform paketleriyle kadına yönelik şiddeti önleme yerine var olan aklara yönelik saldırılarını hızlandırdığını görmekteyiz. Biz kadınlar cezaların artırılmasını değil, kadına yönelik her türlü şiddeti önleyen

politikaların geliştirilmesini istiyoruz. Buda İstanbul sözleşmesinin tekrardan yürürlüğe girmesi ve 6284 sayılı yasanın etkin uygulanmasıyla mümkündür.

İstanbul Sözleşmesi; Psikolojik şiddet, ısrarlı takip, fiziksel şiddet, zorla evlendirme, kadın sünneti, kürtaja zorlama, zorla kısırlaştırma, tecavüz, taciz ve cinsel şiddet dahil olmak üzere kadına yönelik şiddetin tüm türleriyle mücadeleyi kapsayan İstanbul Sözleşmesi, 11 Mayıs 2011 tarihinde imzaya açılmış ve 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmişti. Türkiye, sözleşmenin ilk imzacısıydı. Toplumsal cinsiyet eşitliğine dayanan İstanbul sözleşmesinden 1 Temmuz 2021 de cumhurbaşkanının kararıyla imza çekilmiştir.

İstanbul sözleşmesi 4 temel ilkesi önleme, koruma, kovuşturma , eş güdümlü politikalar geliştirme ile devletlere kadına yönelik şiddeti önlemeye dair sorumluluklar yükleyen kadına yönelik şiddet ve ev içi şiddeti önlemeye dair kapsamlı bir Avrupa sözleşmesidir.

İstanbul sözleşmesinden imzanın hukuksuz bir şekilde çekilmesi, 6284 sayılı kadına yönelik şiddeti önlemeye yönelik yasanın etkin uygulanmaması ve değişiklik yapılmak istenmesi, iktidarın cezazırlık politikaları ,yargının siyasallaşması, medyanın dili, toplumsal cinsiyet eşitliğinin müfredatlardan çıkarılması kadın cinayetlerinin, tacizin, tecavüzün artmasına neden olmuştur.

Şiddetsiz bir yaşama çağrı çalıştay sonucunda; toplumsal cinsiyet eşitliği için sözde kalmayan, birbirini destekleyen bütüncül, eşitlikçi ekonomik politikalar uygulanması adına ortaklaşılan öneriler;

1. Kadın ve eşitlik bakanlığı kurulmalıdır.
2. Göstermelik eylem planları ve Diyanet İşlerinin şiddetle mücadelede baş aktörlerden biri yapılmasından derhal vazgeçilmelidir. Kadına yönelik şiddetle mücadelede dinci gerici ideolojik saldırılara karşı hukuki önlemler alınmalıdır.
3. Şiddetle etkin mücadele için tüm illerde ve büyük ilçelerde kadın danışma merkezleri, sığınma/yaşam evleri, cinsel şiddet kriz merkezlerinden oluşan kurumsal bir ağ oluşturmalıdır
4. Kadın örgütleri yasal süreçlere dahil edilmeli. Mardin'deki kadın platformları, siyasi parti ve sendikaların kadın temsilcileri ile kamu kurumları arasında iletişim kanalları oluşturulmalıdır.
5. Ulusal eylem planları ve il eylem planlarındaki faaliyetlerin planlanması ve gerçekleştirilmesinde sivil toplumun etkin katılımı sağlanmalı ve kadınlara sosyal, hukuki ve psikolojik alanda 7/24 destek ve danışmanlık hizmeti verilmeli, alo şiddet hatları oluşturmalıdır.
6. Kadınların şiddetten uzaklaşmak için başvurdukları kurumlarda fail ile arabuluculuk yapılması kati suretle yasaklanmalıdır.
7. Kadın haklarını ve insan haklarını açıkça ihlal eden Boşanma Komisyonu ve raporu gibi komisyon toplantıları ve raporları oluşturmayı bırakarak, kadına yönelik şiddet ile mücadelede için caydırıcı ve kadın lehine politikalar geliştirilmelidir.

8. Toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe sistemine geçilmeli. Sosyal hizmet kurumlarında kadına yönelik şiddeti ortadan kaldırmaya yönelik uzun vadeli çalışmalara ve şiddete maruz bırakılan kadın ve çocukların hayatlarını iyileştirmeye yönelik genel ve uzman destek hizmetlerine aktarılan finansal kaynakların payı önemli ölçüde arttırılmalıdır
9. İlimizde fiili olarak var olan ohal uygulamaları kaldırılmalı. Kayyum döneminde kapanan kadın kurumları tekrar açılmalıdır.
10. Kadınların ve LGBTİ+'lara yönelik ihtisaslaşmış, çok dilli hizmetlerin sağlandığı, şiddeti önleme ve izlemede etkili, sürdürülebilir yaşam evleri modelleri oluşturulmalıdır. LGBTİ+'ların ihtiyaçları alanında ihtisaslaşmış acil şiddet yardım hattı kurulmalıdır.
11. Ayrımcılık yasağına ilişkin düzenlemelerin LGBTİ+'ları ve onlara karşı işlenen nefret cinayetleri gibi hak ihlallerini de kapsayacak şekilde yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Bütün ayrımcılık biçimlerini kapsayacak şekilde ayrımcılıkla ilgili özel bir yasa çıkarılmalıdır.
12. Mardin de mevcut tüm öğrenci yurtlarında şiddeti önlemeye yönelik önlemler alınmalı yönetici kişilere ve tüm personele toplumsal cinsiyet eğitimleri verilmeli. Öğrencilere psikolojik destek sağlanmalıdır.
13. Cezaevlerinde anneleriyle kalan çocukların gelişimsel risk durumlarını ortadan kaldırmak için planlamalar yapılmalı ve cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerinin son bulması için etkin denetleme ve gerekli yasalar oluşturulmalıdır.
14. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve diğer devlet kurumlarının politikaları ve uygulamaları üzerindeki koordinasyon ve izleme-değerlendirme yetkisi arttırılmalıdır.
15. Eğitim müfredatının toplumsal cinsiyet ayrımcılığı içeren ifadelerden arındırılması ve müfredatta kadına yönelik şiddete ilişkin kadınların insan hakları ve güçlendirilmesi odaklı bir anlayışla toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde dersler koyması gerekmektedir. Mardin ve Mardin gibi çok dilli kentlerde anadilinde eğitim olanakları sağlanmalıdır.
16. Toplumsal cinsiyet eşitliği projelerini arttıracak planlamalar yapılmalıdır
17. Yerel ve ulusal Medyanın, cinsiyetçi ve kadına yönelik şiddeti meşrulaştıran dilini dönüştürmesine yönelik kılavuz ve rehberler, sivil toplum ve meslek örgütlerinin katılımıyla hazırlanmalıdır. RTÜK üyelerine bu konuda eğitim verilmeli ve RTÜK mevzuatında ve ilgili diğer mevzuatta gerekli değişiklikler yapılmalıdır. Şiddet ile ilgili kamuya yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.
18. Şiddete maruz kalan kadınlar, destek için başvurdukları tüm kurumlarda yasal haklarının bütünüyle ilgili etkili bir şekilde bilgilendirilmelidir. Şiddete maruz kalan kadın ve çocuklar talep etmeseler dahi genel sağlık sigortasından yararlanmaları sağlanmalıdır.

19. Ücretsiz kreş hakkı ile ilgili mevzuat kadınların lehine, kreş desteğini yaygınlaştıracak, kotaları arttıracak şekilde iyileştirilmelidir ve mevzuatın uygulanması için somut koşullar oluşturulmalıdır. Ülkemizde ve Mardin ilinde tüm kurumlarda kreş açılması zorunlu hale getirilmeli ve buna yönelik bütçe ayrılmalıdır.
20. Çalışma yaşamında kadına yönelik şiddet, taciz ve mobingi engellemeye yönelik İLO 190 sayılı sözleşme imzalanmalıdır.
21. Evlenme yaşı her iki cins için de Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde olduğu gibi 18'e yükseltilmelidir. Çocuk evliliklerine mahkeme kararıyla verilen izinler iptal edilmelidir.
22. Yasal kürtaj hakları fiili engellerle kullandırılmayan kadınların sağlıklı kürtaja erişimi için ilgili sağlık mevzuatında düzenleme yapılması gerekmektedir.
23. Cinsiyet eşitsizliğinin giderilmesi ve kadın erkek fırsat eşitliğinin sağlanması açısından belediyelerin politikalar geliştirmesi ve uygulaması gerekmektedir.
24. Göçmenlerin yaşadıkları kamplar, sivil toplumun izleme kanallarına açık hale getirilmelidir.
25. Engelli kadının şiddet ortamından uzaklaştırılmasına yönelik mekanizmalar yaygın ve erişilebilir olmalı, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'da yer alan koruyucu ve önleyici tedbirler engelli kadınlar gözetilerek uygulanmalı, gereken özel önlemler alınmalıdır.
26. İstanbul sözleşmesinin feshi iptal edilmeli. Etkin şekilde uygulanmalıdır
27. Mobbing farkındalığının artırılmasına dair çalışmalar işyerlerinde yaygın şekilde yapılmalıdır.
28. Kamu kurumlarında Çalışanlara Travma ve ikincil travma ya yönelik ücretsiz psikolojik destek sunulmalıdır.
29. Hastanelerdeki beyaz kod uygulamalarının denetlenmesi ve tümünde hayata geçirilmesi sağlanmalıdır
30. Şiddetin sık rastlandığı acil servisler gibi birimlerde, fiziksel ortama ilişkin gerekli değişiklikler yapılmalıdır
31. Medya sağlıkta şiddeti teşvik eden yayınlardan vazgeçmeli şiddetin çözümüne odaklanmalıdır.
32. Başvurulan yargı mekanizmalarındaki çözümsüzlüğün giderilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır
33. Etkili bir Sağlıkta şiddet yasası acilen çıkarılmalıdır.
34. Gebeliğe bağlı kullanan izinlerden dolayı yaşanan hak kayıplarının önlenmesi için gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
35. Çalışma şartlarında iyileştirmeler yapılmalıdır.
36. Herkes için ulaşılabilir parasız anadilde sağlık hizmeti sunumu için gerekli düzenlemeler yapılmalı. Kadınların sağlık hizmetine erişimindeki kısıtlılıklar kaldırılmalıdır.

37. Sağlık hizmeti verilen tüm kuruluşlarda şiddete yönelik risk değerlendirmesi yapılmalı, sağlık hizmetinin yoğun olarak verildiği ve hasta yakınlarının da fazla olduğu birimlerde uygun bekleme alanları sağlanmalı, hasta yakınlarının müdahale alanlarına girmesini engelleyecek düzenlemeler yapılmalı, çalışanlarının şiddete uğramasını engelleyecek güvenlik önlemleri ivedilikle alınmalıdır.,
38. Covid-19 gibi salgın durumlarında, hastalık, kamu ve özel ayırımı yapılmadan ve illiyet bağı aranmadan tüm çalışanlar için ‘meslek hastalığı’ kabul edilmelidir.
39. CTE bünyesinde, kadın mahpuslara özgü, kadınlardan oluşan uzman bir birim kurulmalı ve infaz süreçleri bu birim tarafından koordine edilmeli, kadınların kaldığı hapisaneler bu birime bağlı idarelerce idare edilmelidir
40. Kadınlar için daha az otoriter yönetim şekilleri oluşturulmalı, asgari güvenlik anlayışı ile hareket edilmeli, sivil personelle muhatap olunması anlayışı esas olmalı, güvenlik personeli istisnai durumlarda devreye girmelidir
41. Kadınların erkekler için dizayn edilmiş hapisanelerde tutulması uygulamasına son verilmelidir
42. Kadınların kaldığı yerlerde yeterli kadın personel görevlendirmesi yapılmalıdır
43. Erkek Mahpusların kullanımına açık alanlar kadınlar için de inşa edilmeli, tüm mahpusların eşit şekilde yararlanması sağlanmalıdır
44. Talep halinde kadınlar ring aracının içerisinde sadece kadın personelle yolculuk yapabilmelidir
45. Kadınların kaldığı hapisanelerde erkek personelin kadınların yaşam alanlarına (banyolar, koğuşlar, havalandırma alanları vs.) girişi yasaklanmalıdır
46. Tüm hapisaneler içerisinde mahpuslar arası sosyalleşme olanakları arttırılmalı, bu olanaklara ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü mahpuslar da eşit şekilde ulaşabilmelidir
47. Kadınların hapisane dışındaki sosyal çevreleri ile iletişimini kuvvetlendirici uygulamalar geliştirilmeli, görüş, telefon hakkı gibi konularda sınırlamalar kaldırılmalı, buna ağırlaştırılmış müebbetler de dahil edilmeli, tüm görüşler açık olmalıdır
48. Kadınlar aile ve sosyal çevrelerine yakın yerlerde tutulmalı, bu amaçla yapılacak sevk talepleri karşılanmalı, görüşler için yapılacak yol masrafları en aza indirilmeli, uzun yoldan gelinecekse görüş saatleri uzatılmalıdır
49. Kapalı hapisanelerde de, yapılacak düzenlemeler çerçevesinde kadın mahpusları hapisane sonrası yaşama adapte edebilmek için kadınların dışarıya çıkma koşulları sağlanmalıdır
50. Koğuş ya da hücre içerisinde çiçek yetiştirme konusundaki yasaklamalar kaldırılmalıdır
51. Kadınların organize edilmesine aktif olarak katıldığı etkinlikler, atölyeler düzenlenmelidir
52. Telefon ve yazışma hakkı üzerindeki sınırlamalar tali olmalı, istisnai durumlar mevzuatta açıkça belirtilmelidir

53. Sayım, arama, disiplin cezası gibi kontrol hissini arttıran uygulamalar istisnai olmalı, disiplin cezaları yerine, akran desteği, terapi gibi alternatifler denenmelidir
54. Eril şiddete karşı güçlendirici atölyeler yapılmalı, bu çalışmalara kadın güvenlik personeli de dahil edilmelidir
55. Şiddet vakalarının şikayeti için etkili, gizli mekanizmalar oluşturulmalı, soruşturma sürecinde kadın mahpus beyanı esas alınmalı, aksini ispat yükünün idareye ait olduğu kabul edilmeli, şikayetçilerin herhangi bir yaptırım ya da izolasyon yaşamayacağı garanti edilmeli, 6284 Sayılı Yasa etkin olarak uygulanmalı
56. Çıplak arama ve iç beden araması tamamen kaldırılmalı, tarama cihazı gibi araçlar kullanılarak, bulundurulması yasak madde veya eşya bulundurup bulundurulmadığı tespit edilmeli, cihazla dahi olsa beden araması bir tabip tarafından yapılmalı ve kadınlar doktorun cinsiyetini seçebilmelidir
57. Tüm arama uygulamaları sıkı şartlara bağlanmalı bu şartlar yasalarda açıkça düzenlenmeli , aramalar erkek infaz koruma ve jandarma görevlilerinin gözetim alanının tamamen dışında gerçekleştirilmelidir
58. STK'lar ile de işbirliği yapılarak, bir takım programlar aracılığı ile kadınlar tahliye sonrası sürece hazırlanmalı, barınma, iş bulma, tahliye sonrası şiddetten korunma gibi konularda danışmanlık hizmetleri verilmeli, özel psikolojik destek programları geliştirilmelidir
59. Şiddet tehlikesi olan kadınlara 6284 Sayılı Yasa kapsamında tahliye öncesi hukuki destek verilmeye başlanmalı, gerekli mahkeme kararları alınmalı, ŞÖNİM ve diğer ilgili kurumlarla iletişime geçilmelidir
60. Temel ihtiyaçlar idarelerce karşılanmalı, televizyon, radyo, telefon kartı, pul vs. de belli sınırlamalar çerçevesinde ücretsiz olarak temin edilmelidir
61. Çalışmak isteyen tüm mahpuslara çalışma olanağı sağlanmalı, kadınlar yetenek, ihtiyaç ve yönelimlerine uygun, meslekler edinmeye yönelik çalışma alanlarına yönlendirilmeli, bu süreçte cinsiyetçi bakış açısı terk edilmelidir
62. Ekonomik desteği olmayan kadın mahpuslar tespit edilmeli ve ihtiyaçları karşılanmalıdır
63. İşçi mahpuslar için maaşlar sendikalarla beraber yeniden düzenlenmeli; zam, prim, fazla mesai ücreti gibi iş yasasından kaynaklanan haklar geçerli olmalı, çalışma saatleri düzenlenmelidir
64. Okuma-yazma bilmeyenler tespit edilmeli, kendi istekleri doğrultusunda, düzenli okuma- yazma dersleri verilmelidir
65. Atölye ve broşür gibi araçlarla, barolarla işbirliği yapılarak infaz hukuku, insan hakları, özelde kadın hakları, CMK ve adli yardım büroları ile ilgili bilgilendirilme sağlanmalıdır
66. Barolar hapisanelerdeki hak ihlalleri ve tahliye sonrası danışmanlık hizmetleri konusunda daha etkin olmalı ayrıca avukatlar ziyaretler konusunda teşvik edilmeli ve desteklenmelidir

67. STÖ'ler ve insan hakları kurumları ile yapılan yazışmaların engellenememesi için düzenlemeler yapılmalıdır
68. Koşullar ve beslenme koşulları kadın sağlığına uygun şekilde düzenlenmeli, ceza infaz mevzuatında kılık- kıyafet konusunda değişikliğe gidilmeli ve cinsiyet, iklim gibi faktörlere göre esneklik sağlanmalıdır
69. Başta ped olmak üzere hijyen ve temizlik malzemeleri ihtiyaca uygun çeşitlilik ve nitelikte, ücretsiz olarak verilmelidir
70. İlk girişte etik kurallara uygun şekilde, gizlilik esasına dayanarak, mahpusun rızasıyla ayrıntılı muayene yapılmalı, hastalık tespiti halinde hızlı ve nitelikli şekilde tedavi sürecine başlanmalı, bu muayene ve tedavi sürecine ruh sağlığı sorunları da dahil edilmelidir
71. Hapishanelerde sürekli doktor bulunması sağlanmalı, mümkünse kadınların kaldığı yerlerde kadın doğum uzmanları da istihdam edilmeli, düzenli kontrol gerektiren konularda tetkikleri yapılabilmesi hem mahpuslara hem personele yönelik önleyici ve özelde kadın sağlığına ilişkin bilgilendirmeler yapılmalıdır
72. Muayene sırasında İstanbul Protokolü'ne uygun hareket edilmeli, somut delillerle ortaya konulmuş açık bir güvenlik tehlikesi söz konusu olmadığı sürece hasta kelepçesiz ve askerin dışarıda olacağı şekilde muayene edilmelidir
73. İhtiyaca uygun sayıda ve nitelikte sosyal çalışmacı, psikolog ve psikiyatrist istihdam edilmelidir
74. Hapishane öncesi hikayeler değerlendirilmeli ve infaz planlama sürecine dahil edilmelidir
75. İstisnai durumlar dışında anti-depresan, uyku ilacı gibi ilaçlar verilmemeli, bireysel ya da toplu terapi gibi yöntemler esasa alınmalı, ciddi ruh sağlığı problemleri yaşadığı için tedavi koşulları yaratılmayan hastaların dışarıda tedavisi sağlanmalıdır.
76. Doğaya ve kadına olan tahakkümün aynı ataerkil kapitalist sistem olduğunu bilen noktadan, türler ve cinsler üzerinde oluşan şiddetin kaynağını yok etmeye çalışarak örgütlenmeli, aynı zamanda emek, doğa ve kadın mücadelesini birleştirerek yaşamı savunmalıyız. Doğa ve insan ayrılığı rededilerek oluşacak toplumsal yapılanma; insanın insana,erkeğin kadına tahakkümünü ortadan kaldıracaktır.Çünkü ekolojik olan toplumsal, toplumsal olan ekolojiktir.
77. Yeni bir "ihtiyaç" anlayışı geliştirilmelidir. Bu yaratılan değil, sağlıklı bir hayatı destekleyen ihtiyaçlara dair bir anlayış olmalıdır.
78. Siyaset ve yurttaşlık yeniden hayata geçirilip zenginleştirilmelidir. Günümüzde siyaset devlet idaresine, yurttaş da seçmene indirgenmiştir. Siyasetin ve yurttaşlığın yeniden canlandırılması, her bireyin politikaya etkin katılması sağlanmalıdır. Bu anlamda siyasetin gerçek birimi, özyönetime dayalı yerel yönetimlere daha fazla yetki verecek politikalar hızlıca hayata geçirilmelidir.

79. Ekosistem ve toplumsal yaşam için verilen emeğin büyük bir kısmı ücretlendirilemeyen emektir. Kadının ev içi emeği gibi para kazandırmayan ancak topluluğun ve ekosistemin mutlaka gereksineceği emeğin saygı görmesi ve sürdürülmesi için komünal ekonominin hayata geçirilmesi ve komünal ekonomik modele ait değerler güçlendirilerek, yaşatılması gerekmektedir.
80. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak için siyasi partiler ekonomik, politik ve ideolojik mücadeleyi bir arada vermelidir.
81. Kadın siyaset akademileri kurulup desteklenmelidir.
82. Kadın yoksulluğuna dair politikalar oluşturulmalı ve bu konuda mücadele esas alınmalıdır.
83. Cinsiyet eşitliğine dayalı seçim yasaları hayata geçirilmelidir.
84. Anayasa ve yasalar toplumsal cinsiyet eşitliğine dayanan değişimle yeniden gündeme alınarak gerekli düzenlemeler yapılmalıdır.
85. Kadın özgürlükçü ekolojik ahlakı politik bir toplum için siyasette eş başkanlık eşit temsiliyet ve özgün, özerk kadın örgütlenmesi esas alınmalıdır.
86. Siyasette emek ve kadın sömürsüne karşı etkin politikalar geliştirilmelidir
87. Kadın yaşam alanlarının erkek egemen dayatmalardan arındırılarak ekolojik kadın kimliğiyle yeniden yapılandırılması için politikalar geliştirilmelidir.
88. Kadın istihdamını artırmaya yönelik politikalar geliştirilmelidir
89. Her alanda ve her kurulda eşit temsiliyetle yer alıp siyasete katılım esas alınmalıdır.
90. Soykırım, zorla göç ettirme gibi uygulamalara karşı uluslararası anlaşmalara uygun politikalar geliştirilmelidir.
91. Yeni bir toplumsal düzen inşa etmeliyiz. Toplumsallaşmanın başladığı bir düzen içerisinde diğer biyolojik özellikler de toplumsal özellikler kazanmıştır. Erkeğin otoritesi ve ayrıcalıkları, erkek birliğinin artan kamusal sorumlulukları kadın birliğinin önüne geçmiştir. Kadınlık kültürünün önem kazandığı eşitlikçi bir düzen elzemdir. Kadını ve kadınlık kültürünü önemli hale getirip kadının her yerdeki konumunu yükseltmeliyiz. Kadınlık kültürü tek ve çok arasındaki dayanışmayı güçlendirmekte; kadınlar için ortak bir alan oluşturmasının yanı sıra, kadın oluş ve önemi ile ilgili önemli perspektif sunmaktadır.
92. Hümanizm sonrası oluşacak yeni öznelliğin ontolojik olarak çok sesli olması ve çoğunluğun krizine çözüm bulması gereklidir. Bütün emperyalistler hümanizmden beslenmiştir. Hümanizm günümüz militarizmden farksız değildir; insanı ele alırken sınıf, cinsiyet ve ırk üzerinden tanımlamakta ve bu tanımlamalar genellikle onların çıkarlarına hizmet etmektedir. Postyapısalcı düşünce hümanizmin sonu anlamını taşımamakta; insanı herşeyin merkezine alan anlayışın son bulması anlamını taşımaktadır. Ortak küresel risk toplumları ortak krizler karşısında yeni bir öznellikte buluşmalıdır. Yeryüzündeki bütün türleri kapsayan ve insanmerkezciliği sonlandıran

yeni bir öznellik liberal bireyciliği, kapitalizm sömürsünü ve nekropolitikayı yok etme özelliğine sahip olacaktır.

93. Kutsal yaşam hakkı olan bir dünyada her türün yaşam hakkının kutsal olduğuna inanıyoruz ve bu inanış bizleri yaşam içerisinde özgür kılabilecektir.
94. İktidarın hem kısıtlayıcı hem de üretken gücü vardır; yani iktidar oluşumları sadece egemen ve halk arasında maddi düzlemde yani mikroiktidar alanında işlememektedir. İktidar genellikle söylem aracılığıyla elde edilen bir güçtür ve bu nedenle sendikalarda hiyerarşik söylemlerin yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Kurumların ürettikleri dil önemlidir çünkü dil hiyerarşik olmayan toplumsal muhalefetten dayanağını aldığı kurumlarda toplumu da ürettiği dil aracılığıyla yeniden şekillendirmektedir. KESK'e bağlı bütün sendikalarda eşbaşkanlık sisteminin uygulanması erkeklik kültürünün sendikalarda yeniden üretilmesini engelleyecektir.
95. Kapitalizm ve ulus devlet anlayışı insanları maddi konularla uğraşma gayreti içine sokarak onları bireyciliğe itmiş ve kapitalist sisteme hizmet eden ve artı değer ekseninde bir meslek etiği oluşturmuştur. Bu nedenle fiziksel gücü en fazla olan erkeği temel alarak iş yaşamını yani kamusal alanı dizayn etmiştir. İş birliğine dayalı bir yönetim ve emek sömürsünün olmadığı yeni modeller benimsenmelidir.
96. Toplumsal cinsiyet eşitliğinin her meslek etiğinde ve her kurumda yer alması önemlidir
97. İktidar karmaşık, düzensiz ve üretkense ona karşı direnişimiz de öyle olmalıdır.
98. Tahakküm biçimi almış tüm iktidar eylemlerine yönelik mücadeleci politikalar oluşturmak önemlidir.
99. Kurumları toplumsal cinsiyet eşitsizliğini yeniden üreten sembollerden arındırıp, bireylerle etkileşimimizi eşitlik temelinde örgütlemeliyiz.
100. Her alanda kadınların cins bilincini kazanması ve örgütlenmesi patriarşik toplumsal cinsiyet düzeninin yarattığı olumsuzlukları ortadan kaldıracaktır. Kadın bilirse, Öğretir, örgütlenir ve yeni bir toplumsal düzen inşa edilir.
101. .Aile destekleri sigortasının oluşturulması
102. Kadın istihdamında teşvik planlamalarının ve projelerinin hayata geçirilmesi.
103. Özel ve kamu kurumlarında toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı, eşit işe eşit ücret verilmesinin yasallaşması
104. Anne olduktan sonra işe dönmek isteyen kadınları, istihdam eden teşvik uygulamalarının hızlıca uygulanması
105. Erken yaşta zorla evliliklerle mücadele edilmesi için etkin politikalar geliştirilmeli ve ivedilikle uygulanmalıdır.
106. İlkokuldan itibaren eşitlik eğitimi verilmelidir.

107. Kreş, yaşlı bakımı, engelli hizmetleri gibi hizmetlerin kamu hizmeti olarak sunulmasının yasallaşmalıdır.
108. Eğitimde yasalarda belirtilen eşitlikçi, ayrımcılıktan uzak, bilimsel, parasız eğitim uygulanmalı ve güçlendirilmelidir.
109. Başta kadın örgütleri olmak üzere STK'ların ve toplumun kadına yönelik şiddetle ve ev içi şiddetle mücadeledeki rolünü tanınmalı ;yeterli mali kaynak ve insan kaynağı tahsis ederek bu kuruluşlarla etkin işbirliği kurulmalıdır.
110. Ev içi şiddet ve kadına karşı şiddet ile ilgili bilgiler ve güncel veriler kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

ÇALIŞTAYA KATILAN KURUMLAR;

Mardin KESK

Mardin Şahmaran Kadın Platformu

Mardin Barosu

Mardin İHD

Mardin Eczacılar Odası

Mardin Diş Hekimleri Odası

Mardin TMMOB

Mardin Ekoloji Derneği

HDP

Mardin CHP Kadın Kolları

TİP